

SdU's strategiplan 2026

Denne strategiplan tjener organisationen og dets styrelse som det strategiske fundament. Planen er en rettesnor og et styringsredskab med mulighed for løbende evaluering og justering af SdU's arbejde for fritids- og kulturlivet i mindretallets fællesskaber.

Strategiplanen 2026 er en opdatering og videreudviklet udgave af Strategiplanen 2023 og skal videreføre det arbejde vi påbegyndte for at sikre SdU's formålstjenlige udvikling. Her er det nødvendigt, at skiftende bestyrelser arbejder kontinuerligt, så vi over tid kan lykkes med de processer og projekter, som styrelsen på baggrunden af strategiplanen sætter i værk.

SdU arbejder ud fra organisationens formålsparagraf for at fremme det danske ungdoms- og idrætsarbejde samt at styrke det folkelige arbejde i Sydslesvig. Formålet realiseres især:

- *gennem kultur, idræts- og oplysningsarbejde for børn, unge og voksne,*
- *gennem driften af børne- og ungdomshuse, kursuscentre samt foreningsfaciliteter,*
- *ved økonomisk at støtte de tilsluttede foreninger og landsdelsorganisationer,*
- *samt ved at skabe og vedligeholde kontakter til organisationer i Danmark og Norden og til andre mindretal i Europa.*

Alt arbejde tager udgangspunkt i SdU's mission og vision:

Meningsfulde fællesskaber med fokus på udvikling, dannelse og læring Vi vil gøre en forskel – Vi bevæger Sydslesvig!

Strategiplanen og dets indsatser forankres i vores fælles værdigrundlag, som bygger på et humanistisk menneskesyn og demokratisk medansvar. Vi i SdU lægger vægt på dansk sprog og kultur, fællesskab, udvikling, trivsel og velvære.

1. Alle unge skal være med i aktive og meningsfulde fællesskaber

Børn og unges samvær med venner undergår en markant forandring i disse år. Mens de før var fysisk sammen hjemme hos hinanden eller ude, foregår samværet i dag også virtuelt. For alle aldersgrupper er mængden af fysisk samvær med jævnaldrende faldet markant i perioden fra 2009 til 2021. Men udviklingen er forløbet forskelligt for drenge og piger. Blandt drenge har faldet i fysisk samvær været mere drastisk end blandt pigerne. Og mens pigerne i løbet af de seneste år er begyndt at være mere fysisk sammen med deres venner, fastholder drengene et relativt lavt niveau af fysisk socialt samvær. Kønsforskellen kan skyldes, at drenge i højere grad får opfyldt behovet for socialt samvær ved at spille på computer eller PlayStation, og at de computerspil, hvor man især interagerer med andre, i højere grad er målrettet drenge (*Børn og unge i Danmark, Rapport 2022*).

I 2021 er der en forsat stigning på flere parametre: Flere føler sig ensomme, har lav livstilfredshed, et dårligt selv vurderet helbred, eller oplyser, at de har haft en psykisk lidelse. Blandt de 15-årige rapporterer flere tillige om psykosomatiske symptomer hhv. adfærds- og trivselsproblemer (*Børn og unge i Danmark, Rapport 2022*).

Udover ovennævnte mønstre må der samtidig konkluderes, at en del unge af økonomiske årsager ikke altid har muligheden for at deltage i de af dem favoriserede fællesskaber eller idrætter.

Mange unge stopper med at dyrke idræt eller deltage i organiserede fællesskaber ved overgangen fra grundskolen til fællesskolen. De unge er på det tidspunkt optaget af skole, lektier, længere transportveje og fester. Organiserede fællesskaber som en forening bliver ikke længere prioriteret og flere unge falder ud af de meningsfulde fællesskaber eller idrætterne i foreningerne.

Derfor skal SdU lave en indsats for, at flere unge i alderen 14+ bliver en del af meningsfulde og stærke fællesskaber for at forebygge mistrivsel.

- ***SdU skaber brobygning mellem skole og fritidstilbud, så de unge møder forskellige idræts- og fritidstilbud.***
- ***SdU understøtter muligheden for at skabe miljøer (også ikke-idrætslige eller foreningsbaserede miljøer) sammen med de unge, som giver de unge medejerskab og en stærk føling af tilhørsforhold.***
- ***SdU skaber rammer, der muliggør deltagelse og involvering i SdUs forenings-, institutions- og fritidstilbud uanset deltagernes økonomiske forudsætninger.***

2. Styrke frivilligheden

Mange foreninger oplever, at det er svært at rekruttere frivillige til store og små opgaver. Tit mangler det på frivillige til driften af foreningen, for eksempel bestyrelsesarbejde, eller der mangler på frivillige for at kunne tilbyde flere aktiviteter eller hold. Mange foreninger har kun lige tid til at varetage deres kerneopgave.

Udover to år med Corona, hvor en del foreninger har mistet nogen af deres frivillige, kan man også se rent talmæssig på udviklingen i befolkningsantallet i Danmark. Mellemlivsgenerationen (født før 1945) samt babyboomerne (født 1945-1965) er de to store generationer. I de efterfølgende generationer X (1966-1979), generation Y (1980-1995) og generation Z (1995-2010) er der i gennemsnit født færre børn (*Frivilligundersøgelsen 2021, Ingerfair, 2022*). Alene af den grund vil der være færre frivillige i fremtiden. Andre samfundstendenser påvirker ligeledes udviklingen på det frivillige område. Flere frivillige bruger mindre tid på deres engagement, dog også flere mennesker med højere levetid, individualisering, digitalisering mv. (*Frivilligrapport 2019-2021. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, dec. 2021*).

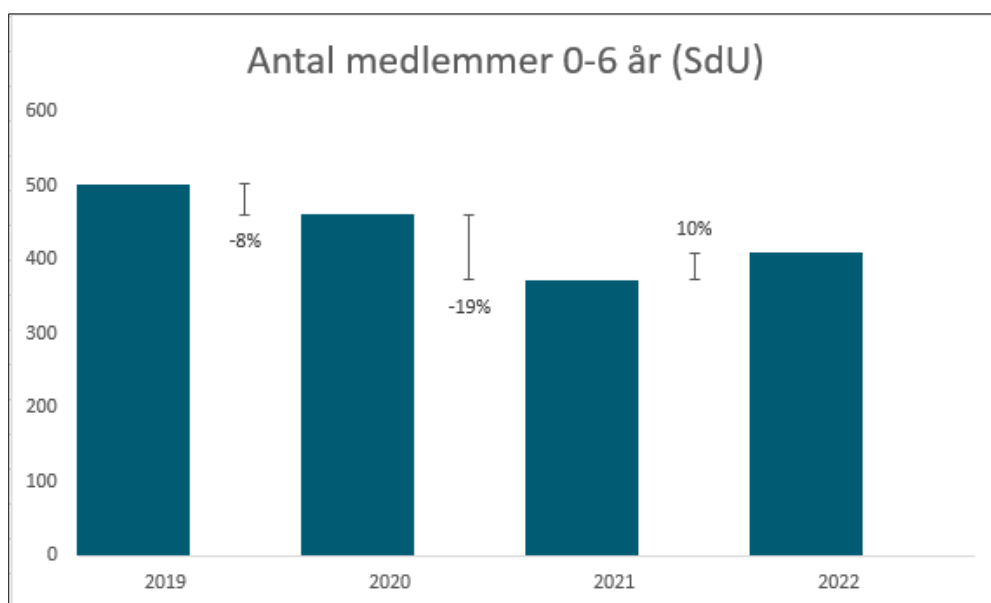

SdU's medlemsorganisationer skal understøttes i, hvordan man i dag bedst arbejder med frivillighed – i et mindretalsperspektiv. Det er af stor betydning at have fokus på rekruttering og lige så meget fokus på fastholdelse af nye og gamle frivillige for at kunne opretholde et sundt foreningsliv i mindretallet.

- **SdU udarbejder en frivillighedsstrategi og giver foreningerne redskaber til, hvordan de kan rekruttere og fastholde flere frivillige i foreningen hhv. gruppen.**
- **SdU synliggør vigtigheden af frivilligheden i samfundet og synliggør anerkendelsen af det frivillige arbejde.**

3. Alle børn skal have glæde ved fællesskab og bevægelse

Coronapandemiens restriktioner har især holdt de yngste væk fra at starte med at gå til fritidsaktiviteter og tage de første, men vigtige, skridt i foreningslivet. Målgruppen danner på mange måder fundamentet for foreningslivet i det lange løb.

Det er derfor vigtigt både at vise og forøge børnevenlige miljøer i det sydslesvigske mindretal, som motiverer og skaber glæde hos børnene samt forældrene. Gode fællesskaber og oplevelser giver lyst til at komme igen, gang på gang. De to faktorer kan i sidste ende være afgørende for at have engageret sig i en forening eller gruppe, når børnene bliver teenagere eller unge voksne.

Forældrene er en vigtig ressource i foreningslivet. Mange vil gerne hjælpe, men de ved ikke hvordan, henholdsvis har bekymringer, om de har tid, kompetencerne mv. til et frivilligt engagement. SdU understøtter foreninger og grupper i at komme i kontakt med forældrene og involvere dem i foreningslivet.

- ***SdU synliggør det frivillige tilbud overfor børn (0-8 år) og deres forældre i lokalområdet.***
- ***SdU stiller skarp på, hvordan foreningerne kan se forældrene som en ressource og hvordan samarbejdet kan øges.***